

OBEC ŠPANIA DOLINA

V Ý R O Č N Á S P R Á V A
OBCE ŠPANIA DOLINA
ZA ROK 2022

Predkladá : Mgr. Martina Wilhelmerová – starostka obce

Vypracovala : Mgr. Anna Šlauková – ekonómka

Základná charakteristika obce Špania Dolina

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

V roku 1979 bola zachovaná časť Španej Doliny s rázovitou baníckou zástavbou vyhlásená za Pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry.

1.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce : Kraj – Banskobystrický, okres – Banská Bystrica
Región - stredné Slovensko

Nadmorská výška . 728 m n.m.

1.2 Demografické údaje :

Počet obyvateľov : 228

Zloženie obyvateľov : 95 mužov , 97 žien ,36 detí

1.3 Symboly obce: erb

1.4 História obce:

Obec leží 11 km severne od Banskej Bystrice, neďaleko Starých Hôr, na rozhraní Nízkych Tatier a Veľkej Fatry, vo výške 728 m n. m. Je starobylou baníckou obcou s bohatou históriou, ktorej začiatky súviseli so vznikom banskej činnosti od doby bronzovej (2000 - 1700 pred n.l.).

V roku 1979 bola zachovaná časť **Španej Doliny** s rázovitou baníckou zástavbou vyhlásená za Pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry. Pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry v stredoslovenskej obci Špania Dolina tvorí jedinečný súbor baníckych domov postavených z dreva a kameňa. Špania Dolina bola v minulosti v Európe známa najmä ťažbou medenej rudy. Popri murovaných objektoch, súvisiacich s činnosťou banskej správy tvoria podstatnú časť zástavby prízemné a poschodové banícke ľudové domy, budované zväčša zo zrubových konštrukcií na kamennej podmurovke. Kamenné i drevené steny omazali hlinou a obielili vápnom. Sedlové strechy s doštenými štítmi pokrývali pôvodne šindľom. Väčšina zo zachovalých ľudových domov je z 19. storočia.

1.5 Pamiatky Kostol Premenenia Pána

Dominantou obce je areál rímskokatolíckeho Kostola Premenenia Pána, ktorý bol vysvätený v roku 1254, v roku 1593 prestavaný a rozšírený v gotickom slohu zo staršej románskej stavby a v rokoch 1723 a 1820 - 1824 upravovaný. V interiéri kostola sa zachovali výmalby od J. Hanulu, zariadenie zo 17. až 18. storočia, organ z polovice 18. storočia od banskobystrického organára, majstra Podkonického, v južnej kaplnke portál s datovaním 1593. Hlavný oltár je barok z roku 1720 – 1730 - polychrom. drevorezba. Kostol stojí na prirodzenej vyvýšenine nad námestím, od ktorého vedie ku kostolu kryté drevené schodisko so šindľovou strieškou a 162 schodmi. V areáli kostola je

situovaný objekt bývalej fary, pôvodne renesančnej stavby z polovice 17. storočia, na fasáde s fragmentárne zachovanou renesančnou sgrafitovou výzdobou, skrytou pod omietkou.

Bašta

Vo východnej časti areálu kostola je situovaný pôvodne fortifikačný objekt - bašta (dom č. 14), nazývaná aj "Turecká", neskôr rozšírená a upravená na bývanie. Objekt bol postavený v roku 1644. Pôvodne sa prízemie bašty využívalo ako sklad vtedajšej bojovej techniky a munície, neskôr aj rozličného banského materiálu. Z pôvodného zastrešenia sa zachoval krov z červeného smreka. Zaujímavosťou bašty sú slnečné hodiny, umiestnené na zošíknenej juhovýchodnej fasáde objektu.

Klopačka

Banická strážnica-klopačka bola sídlom banského inšpektora. Boli tu tiež izby banských dozorcov a miestnosť, kde sa zhotovovali banské mapy. Vo vežičke bolo situované klopacie zariadenie, ktorým zvolávali baníkov do šachty. Klopačka svojmu účelu prestala slúžiť okolo roku 1910. V roku 1998 bola budova klopačky obnovená a stala sa dôležitým prvkom rozvoja cestovného ruchu v obci. V objekte je reštaurácia, na poschodí a v podkroví ubytovanie penziónového typu, na poschodí je menšia múzejná expozícia.

Ľudové domy

Väčšinu pamiatkových objektov obce reprezentujú banícke ľudové domy s hospodárskymi objektmi, väčšinou so zrubovou konštrukciou alebo murované z kameňa, prípadne kombinované z obidvoch materiálov. Kamenné i zrubové steny sú omazané hlinou a vybielené vápennou farbou. Neomietnuté sú niektoré hospodárske objekty. Domy sú stavané pozdĺž vrstevníc, pozdĺžnou stenou orientované do svahu, od ktorého sú oddelené kamennou murovanou stenou a miestnosťou nazývanou "medzierka". Medzierka chránila zrubové steny domu pred vlhkosťou zo svahu. Využívala sa aj ako skladovací priestor. Strechy domov sú sedlové, s dreveným doskovým štítom (zriedkavo s dreveným šindľom), lomeným ostreším s dreveným šindľom. V 80. rokoch 20. storočia sa šindľové krytiny začali nahrádzať plechom. V súčasnosti sa typická šindľová krytina opätovne vracia na špaňodolinské domy. Domy sú zväčša prízemné, ale aj poschodové s obytnými miestnosťami v oboch podlažiach (dom č. 65). Múry poschodového domu č. 65 sú v prízemnej časti spevnené opornými piliermi. Domy sú postavené na vysokej podmurovke a vyrovnávajú svahovitý terén. Vstupy do objektov sú riešené prevažne z krytej drevenej pavlače, a sú situované pozdĺž jednej, dvoch alebo i troch strán objektu. V neskoršom období sa pavlače vo vstupnej časti upravovali na presklené verandy s charakteristickým tabuľkovým členením. Pôdorysné členenie prízemných domov vychádzalo z trojpriestorového domu: izba, pitvor, komora. V pitvore bol v zadnej časti situovaný otvorený komín, tzv. koch a komora. Základný trojdielny typ domu sa ďalej rozvíjal, najčastejšie do šírky, pripojením ďalšieho priestoru pod štít, napríklad komory alebo maštale. Vykuroval sa pecou v izbe. Jedlo sa pripravovalo na otvorenom ohnisku pod "kochom" v pitvore. Z hospodárskych objektov sa v obci zachovali pôvodne stavby maštali a drevární. Stáli samostatne v blízkosti obytného domu.

Štôlne

V katastrálnom území obce sa zachovalo niekoľko pamiatok, ktoré dokumentujú banícku činnosť v obci. Väčšina stavieb bola donedávna v nevyhovujúcom stave, avšak vďaka projektom a dotáciám EÚ boli zrekonštruované a spolu s informačnými tabuľkami tvoria atrakcie obce. Z technických pamiatok sa v obci zachovali povrchové štôlne, ktoré sú dnes pokryté krovinatým porastom (ústie spojovacej alebo priechodovej štôlne pri dome č. 50, ústie ľadovej štôlne, prístupovej štôlne šachty Ludovíka). Najvýznamnejšiu skupinu baníckych pamiatok predstavujú šachty, ktoré zabezpečovali dopravu rudy i baníkov, často i vetranie a odvodňovanie baní. Najstaršou špaňodolinskou šachtou je šachta Ferdinand (1494), najmladšou šachta Ludovíka. (1812).

Banícky orloj

Je vyhľadávanou atrakciou v dedine. Jedná sa o pohyblivú skulptúru podfarbenú zvukom, ktorá je ukážkou baníckej práce v dávnych časoch. Už samotný zvuk baníckeho klopadla sprítomňuje súčasníkom kedysi každodennú zvukovú kulisu doliny a nad fárajúcimi špaňodolinskými baníkmi bdie

Svätý Klement, ich patrón a ochranca. Bol posvätený a slávnostne uvedený do života 21.11.2004.
Haldy

Do súčasnosti pretrvali nad obcou haldy sute, ktorú sa napriek úsiliu nepodarilo zalesniť. Obec mieni haldy zachovať ako technickú pamiatku spolu so zachovanými šachtami, ktoré sú so sprievodcami sprístupnené pre verejnosť. Haldy sú dokladom intenzívnej ťažby. Ich vek sa zhoduje s obdobím ťažby a boli zriaďované v blízkosti šácht. Halda Maximilián tvorí charakteristickú panorámu obce.

Malý banský okruh

Dňa 8.10. 2005 bol otvorený Malý banský okruh. Spája a označuje najvýznamnejšie historické pamiatky spojené z banskou činnosťou obce Špania Dolina. Okruh má v súčasnosti 7 zastavení, na každom zastavení sa nachádza informačná tabuľa aj s prípadným nákresom :

Denná štôľňa

Banícky dom č. 65

Fajtlová – štôľňa Mann

Halda Maximilián

Šachta Maximilián

Horná Ludovika – šachta

Dolná Ludovika – stupa

Trasa chodníka bola navrhnutá tak aby viedla obecnými komunikáciami a lesnými cestami a nenarúšala súkromie obyvateľov obce Španej Doliny. Východzím a konečným miestom okruhu je námestie obce. Príležitostný návštevník má vďaka tomuto okruhu možnosť rýchlo sa zorientovať a navštíviť najvýznamnejšie pamiatky z histórie obce.

Banský dopravný PREKOP Špania Dolina – Piesky

Obec Špania Dolina v snahe zachovať aj pre nasledujúce generácie technické objekty súvisiace s ťažbou medených rúd v lokalite Špania Dolina sa rozhodla sprístupniť Dopravný prekop , ktorý by mal slúžiť ako súčasť už existujúceho banského náučného chodníka k prechodu návštevníkov zo Španej Doliny na lokalitu Piesky. Dopravný prekop bol vybudovaný v rokoch 1963-1964 organizáciou Rudné bane n.p. Banská Bystrica. Slúžil k doprave haldového materiálu z lokality Piesky na spracovanie do úpravne Rudných baní v Španej Doline. Jeho celková dĺžka je 1604,56 m. Po vykonaní rekonštrukcie bude banský dopravný Prekop sprístupnený verejnosti. Predpokladaný termín sprístupnenie je rok 2022.

1.6 Organizácie pôsobiace v obci :

Občianske združenia :
Banícke bratstvo Herrenggrund
Diecézne centrum mládeže Maják
Klub slovenských turistov Baník
Permon
Sväz protifašistických bojovníkov
Zvyky a tradície občianske združenie
Živodom, o.z.
Historická škola Jozefa Mistrika

1.7. Organizačná štruktúra obecného úradu

Starosta obce : Mgr. Martina Wilhelmerová

Zástupca starostu obce : Ing. Andrej Ľupták

Hlavný kontrolór . Ing. Zuzana Zánová

Pracovníčka : Mgr. Anna Šlauková

**Obecné zastupiteľstvo : Ing. Marian Donoval
Ján Helc
Ing. Andrej Ľupták
Ing. Ladislav Vajcík
Milan Vigaš**

Komisie :

Finančná - predseda Ing. Marian Donoval

Stavebná – predseda Ing. Andrej Ľupták

Komisia pre ochranu verejného poriadku – predseda Ján Helc

Kultúrno –športová komisia – predseda Ing. Ladislav Vajcík

1. ROZPOČET OBCE NA ROK 2022

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2022.

Rozpočet je nástrojom pre riadenie, ktorý zároveň poskytuje prehľad o finančnom rozsahu činností v podrobnom členení podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie.

Podľa § 10 ods.3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, sa rozpočet obce člení na:

- bežný rozpočet,
- kapitálový rozpočet,
- finančné operácie.

Finančné hospodárenie obce sa riadilo rozpočtom na roky 2022 – 2024 , ktorý bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva Špania Dolina č.130/2021 dňa 15.12.2021
Rozpočet obce bol zostavený podľa ustanovenia § 10, ods.7 zákona č. 583/2004 Z.z. celkovo ako vyrovnaný.

Rozpočet obce k 31.12.2022v € :

	Rozpočet	Rozpočet po zmenách
Príjmy celkom	168 620,00	188 393,36
z toho :		
Bežné príjmy	151 620,00	171 393,36
Kapitálové príjmy	0	0
Finančné operácie -príjmy	17 000,00	17 000,00
Výdavky celkom	168 620,00	188 393,36
z toho :		
Bežné výdavky	147 420,00	165 773,16
Kapitálové výdavky	20 000,00	20 220,20
Finančné operácie - výdavky	1 200,00	2 400,00

V roku 2022 bol rozpočet upravený rozpočtovým opatrením č.1/2022, schválené obecným zastupiteľstvom uznesením č.:160/2022 dňa 20.10.2022.

Obecné zastupiteľstvo dňa 16.12.2022 uznesením č. 15/2022 schválilo rozpočtové opatrenie č. 2/2022 - povolené prekročenie výdavkov a uznesením č. 16/2022 – povolená úprava rozpočtu.

Okrem toho zmena rozpočtu bola vykonaná podľa § 14, odst. 1) zákona č. 583/2004 Z.z. a to účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy.

Pr í j m y :

P. č.	Finančné prostriedky získané od:	Účel	Suma
1.	Banskobystrický samosprávny kraj	Prázdninová škola tradičných techník 17 ročník	910,00
2.	Dotácia zo štátneho rozpočtu	Príspevok na odídencov z Ukrajiny	4 293,50
3.	Dotácia zo štátneho rozpočtu	Voľby do samosprávy obce a do samosprávneho kraja	1 778,79
4.	Dotácia zo štátneho rozpočtu	Refundácia odmien podľa dodatku č.1 ku kolektívnym zmluvám na rok 2022	561,50
5.	Dotácia zo štátneho rozpočtu	Referendum 2023	674,57
6.	Dotácia zo štátneho rozpočtu	Dotácia na prenesený výkon št.správy	96,34
	Celkom spolu :		8 314,70

Zo štátneho rozpočtu boli poskytnuté dotácie na úhradu nákladov na ubytovanie odídenčov z Ukrajiny. Tieto prostriedky boli určené pre fyzické osoby na základe predložených výkazov oprávnenej osoby o výške príspevku za ubytovanie odídencu, na krytie výdavkov spojených s voľbami do samosprávy obcí a samosprávnych krajov, na refundáciu odmien pre zamestnancov vykonávajúcich prenesený výkon štátnej správy, na referendum a na výdavky na prenesený výkon štátnej správy.

V roku 2022 boli zrealizované dva turnusy Prázdninovej školy tradičných techník – 17.ročník. V zmysle VZN BBSK č. 36/2019 bola na základe žiadosti poskytnutá finančná nenávratná dotácia vo výške 910,00 €.

2.ROZBOR PLNENIE PRÍJMOV ZA ROK 2022

2.1. Bežné príjmy :

	Schválený rozpočet príjmov celkom spolu	Upravený rozpočet príjmov celkom spolu	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom spolu	% plnenia
Bežné príjmy	151 620,00	171 393,36	169 887,42	99,12

111003	Výnos dane z príjmov samospráve	62000	63200	64079,01	101,39
121001	Daň z pozemku	27605	27605	26026,06	94,28
121002	Daň zo stavby	18772	20072	20246,88	100,87
121003	Daň z bytov	145	145	144,74	99,82

133001	Daň za psa	360	360	340	94,44
133006	Daň za ubytovanie	6000	4180	4148,65	99,25
133013	komunálny odpad	8908	10008	10307,41	102,99
133013	komunálny odpad - ubytovanie	250	250	209,14	83,65
212003	poplatok za užívanie ver.priestr.	170	0	0	0,00
212004	Z prenajatých strojov	200	200	126	63,00
221004	Ostatné poplatky	300	300	118	39,33
221004	Stavebný poplatok	900	1600	1480	92,50
221004	Poplatok za hrobové miesto	500	500	582,56	116,51
223001	Za služby rôzne	300	700	662	94,57
223001	Za predaj prop. materiálov/ Eurobankovka	2000	1000	861	86,10
223001	Parkovacie karty ročný poplatok	0	440	440	100,00
223001	Za dodávku elektrickej energie	1700	1700	1292,8	76,09
223001	Príjem za odpad železný a elektroodpad	400	1400	1438,23	102,73
223001	príjem zo služieb za zabezpeč.parkovania	20000	20000	19576,3	97,88
223001	príjem stravné zamestnanci	1000	1000	1169,86	116,98
223001	Príjem Prekop	0	7200	7089	98,45
242	Úroky z vkladov	10	10	0	0,00
292027	preplatky na zdravotnom poistení	0	0	30,08	0,00
311	Granty a dary od subjektov mimo verej správy	0	1205	1205	100,00
312001	Zo štát. rozpočtu UA odídenci ubytovanie	0	4293,50	4293,5	100,0
312008	Z rozpočtu vyššieho územného celku	0	910	910	100,00
312012	Zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy	100	100	96,34	96,34
312012	Zo ŠR voľby 2022	0	1778,79	1778,79	100,00
312012	Zo ŠR referendum 2023	0	674,57	674,57	100,00
312012	Zo ŠR odmena pre zamestnancov 2023	0	561,5	561,5	100,00

Príjmy bežného rozpočtu tzv. vlastné predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy. Ďalšie príjmy boli tvorené dotáciami na činnosť preneseného výkonu štátnej správy, na voľby do samosprávy obcí a do samosprávnych krajov, referendum 2023, refundácia odmien pre zamestnancov vykonávajúcich prenesený výkon štátnej správy, z prijatých dotácií za ubytovanie pre odídenčov z Ukrajiny.

Daňové príjmy – tvoria najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu. Hlavný príjem je výnos dane z príjmov v samospráve.

Nedaňové príjmy sú tvorené príjmami za poskytnuté služby pre občanov, poplatok za rezidenčné karty, zo správnych poplatkov, z cintorínskych poplatkov, administratívne poplatky, za stravné lístky od zamestnancov, zo služieb občanom.

V roku 2022 bol sprístupnený pre verejnosť banský dopravný prekop Špania Dolina – Piesky, ktorý prevádzkuje obec na základe živnostenského oprávnenia, čo zvýšilo obci príjmy o 7089,00 €, z toho 5589,00 € zo vstupného a 1500,00 € nám prispela Oblastná organizácia

Stredné Slovensko na čiastočné pokrytie výdavkov (vystavená faktúra).

2.2.Kapitálové príjmy :

V roku 2022 sme nezískali žiadne finančné prostriedky-

2.3.Príjmové finančné operácie

Názov položky	Schválený Rozpočet	Upravený Rozpočet	Skutočnosť	% Plnenia
Zostatok z minulého roka	17 000,00	17 000,00	17 000,00	100,00
Príjmové fin. operácie spolu	17 000,00	17 000,00	17 000,00	100,00

V roku 2022 boli použité prostriedky z predchádzajúcich rokov na krytie prevádzkových nákladov obce.

3. ROZBOR PLNENIA VÝDAVKOV ZA ROK 2021

	Schválený rozpočet výdavkov celkom spolu	Upravený rozpočet výdavkov celkom spolu	Skutočnosť výdavkov celkom spolu	% plnenia
Bežné výdavky	147 420,00	165 773,16	154 901,69	93,44

3.1 Čerpanie bežnej výdavkovej časti rozpočtu c € :

Ek.klas.	Položky	Schválený	Upravený	skutočnosť	% plnenia
611	Tarifný plat, základný plat OcÚ	46866	54546	53778,83	98,59
611	odstupné starosta	7680	0	0	0,00
621	Poistné do Všeobecnej ZP OcÚ	4965	4977	4559,44	91,58
621	Poistné do Všeobecnej ZP OcÚ PC	0	12	12	100,00
623	Poistné do Dôvera ZP PC	100	100	50,71	50,71
623	Poistné do UNION ZP	490	640	649,96	101,55
625001	Na nemocenské poistenie OcÚ	759	759	712,36	93,85
625001	Na nemocenské poistenie OcÚ PC	0	7,35	7,35	100,00
625002	Na starobné poistenie OcÚ	7636	7636	7303,28	95,65
625002	Na starobné poistenie OcÚ PC	0	124,62	124,62	100,00
625003	Na úrazové poistenie OcÚ	436	436	346,25	79,41
625003	Na úrazové poistenie OcÚ PC	0	9,82	9,82	100,00
625004	Na invalidné poistenie OcÚ	1636	2636	2708,33	102,74
625004	Na invalidné poistenie OcÚ PC	0	44,79	44,79	100,00
625005	Na poistenie v nezamestnanosti OcÚ	524	524	398,33	76,01
625005	Na poistenie v nezamestn. OcÚ PC	0	1,2	1,2	100,00
625007	Na poistenie do rezerv. fondu OcÚ SR	0	61,5	61,5	100,00
625007	Na poistenie do rezervného fondu OcÚ	5874	2792,5	1841,87	65,95
625007	Na poistenie do rezer. fondu OcÚ PC	0	15,67	15,67	100,00
625007	Na poistenie do fondu solidarity	0	726,59	726,59	100,00
631001	Cestovné náhrady	2000	2000	2022,7	101,13
632001	Elektrická energia/OcÚ	1568	2768	2770,16	100,07
632001	Elektrická energia/PZ	70	170	92,51	54,41

632001	Elektrická energia /Krásna Hora	1100	1100	1186,76	107,88
632001	Elektrická energia/VO	2240	2240	1457,96	65,08
632001	Elektrická energia/ŠK BAŇA	90	90	36	40,00
632002	Vodné, stočné	60	190	169,42	89,16
632003	Poštové služby	700	800	761,15	95,14
632003	Telekomunikačné služby	900	1000	1092,39	109,23
633004	Prev. stroje, prístroje, zariadenie,	0	590	588	99,66
633006	Kancelárske potreby voľby	0	10	10	100,00
633006	Kancelárske potreby	1500	2500	2401,87	96,07
633006	Hygienické a čistiace potreby	300	300	271,41	90,47
633006	Všeobecný materiál	1500	500	332,26	66,45
633006	Všeobecný materiál na údržbu	800	1300	1053,49	81,03
633006	Materiál - podujatia	500	1200	1295,6	107,96
633006	Všeobecný materiál DHZO	0	1000	0	0
633006	Všeobecný materiál Pr. škola	0	0	39,55	0
633009	Odborná literatúra, noviny	200	200	204	102,00
633010	Pracovné pomôcky a odevy	60	60	38,76	64,60
633013	Softvér a licencie	460	580	580	100,00
633015	Palivá do kosačky, píly, plyn do ohriev.	200	60	55	91,66
633016	Reprezentačné voľby	0	22	22	100,00
633016	Reprezentačné	1200	1800	1769,01	98,27
634001	Palivo, mazivá, oleje, spec. kvapaliny	1300	1650	1915,17	116,07
634002	Servis, údržba a opravy strojov	1500	4500	4480,46	99,56
634003	Poistenie motorové vozidlá	200	770	212,48	27,59
635002	Údržba výpočtovej techniky	100	100	113,4	113,40
635006	oprava majetku obce	6054	2384	413,25	17,33
635006	oprava údržba hasiacich prístrojov	100	170	166,74	98,08
635006	celoročná údržba miestnej komunikácie	2420	2420	2649,3	109,47
635006	oprava miestnych komunikácií	3500	500	181,5	36,30
635006	Údržba verejnej zelene	200	1070	1066,37	99,66
635006	Údržba verejného osvetlenia	1223	1223	1305,92	106,78
636001	Prenájom pozemok /Lesy	71	71	192,39	270,97
636001	Prenájom priestorov	0	200	200	100,00
636001	Prenájom Prázdninová škola	0	550	550	100,00
637001	Školenia, kurzy, semináre, porady,	0	1138,5	1138,6	100,00
637001	Školenia, semináre, porady	200	200	50	25,00
637002	Podujatia obce	1200	200	156,6	78,25
637003	Propagácia, reklama a inzercia	300	50	7,2	14,4
637004	všeobecné služby	2068	3568	3862,41	108,25
637004	všeobecné služby tlač PC	0	240	237,95	99,14
637004	Všeobecné služby - spr.žiadostí grant	2500	2500	350	14,00
637004	poplatok za softwarové služby	1200	3050	3029,02	99,31
637004	Revízie a kontroly zariadení	600	600	473,62	78,93
637004	Príkazné zmluvy	1200	1200	930	77,50
637004	služby sociálneho charakteru mesto	200	200	166	83,00
637004	EEl - servisné služby - parkovanie	1730	1730	1728	99,93
637004	GDPR -ochrana osobných údajov	300	300	275	91,66
637004	Príkazné zmluvy	0	360	360	100,00
637004	Príkazné zmluvy - voľby	0	70	70	100,00
637004	ubytovanie	0	217	217	100,00
637004	Zneškodnenie komunálneho odpadu	12500	13890	14737	106,09
637005	Právne služby	780	980	966,74	98,64

637005	Auditorské služby	720	1620	1620	100,00
637007	Cestovné náhrady Voľby	10	40	40	100,00
637011	Posudky, štúdie, expertízy	4000	1840	0	0,00
637012	Dane a poplatky	90	90	167,22	185,80
637012	Fixný poplatok/stravné	60	60	56,77	94,61
637012	Poplatok banke	600	600	372,81	62,13
637012	poplatky za ved. účtu cenných papierov	432	432	432	100,00
637012	koncesionárske poplatky	56	56	55,68	99,42
637014	Stravovanie - voľby	100	105,6	105,6	100,00
637014	Stravovanie	1000	1514	1428,24	94,33
637015	Poistenie	1200	1200	1048,32	87,36
637016	Prídela do sociálneho fondu	327	327	237,5	72,62
637026	Odmeny Voľby	410	1420,19	1420,19	100,00
637026	Odmeny OcZ	300	300	555,01	185,00
637027	Odmeny mimoprac. pomeru voľby	60	60	60	100,00
637027	Odmeny mimopracovného pomeru PC	0	2979,8	2786,4	93,50
637027	Odmeny mimopracovného pomeru	2000	3400	3379,11	99,38
641012	Spoločný stavebný úrad	945	1465	1456,74	99,43
642001	Občianskemu združeniu, nadácii	150	150	144	96,00
642006	Príspevky členské	700	700	898,49	128,35
642014	FO - ubytovanie odídenci	0	4293,5	4293,5	100,00
651002	Splátka úroku UU	400	500,63	551,09	110,10
	Bežné výdavky spolu	147 420	165773,16	154901,69	93,44

V roku 2022 boli výdavky poznačené zvýšenými cenami na všetky komodity, čo malo za následok zvýšenie jednotlivých výdavkových položiek. Finančné prostriedky použité na pravidelné bežné výdavky (poplatok za spoločný stavebný úrad, telefóny, el.energia, údržba, všeobecný materiál, vyššie výdavky si vyžiadala oprava nakladača THOMASA, zvýšené výdavky na nákup PHL, servisné zmluvy, revízie, spoločný stavebný úrad a pod.) v obci. Každoročne obec platí za komunálny odpad vyššie poplatky.

3.2. Kapitálové výdavky v € :

V roku 2022 obec pokračovala v splácaní výmeny verejného osvetlenia na základe zmluvy vo výške 3000,00 €. V minulom roku bola zrealizovaná rekonštrukcia miestneho rozhlasu. V hodnotenom roku bolo potrebné doplniť miestny rozhlas o 1 reproduktor. Z dôvodu nesplnenia zmluvných podmienok, týkajúcich sa nového územného plánu sme museli vrátiť poskytnutú dotáciu zo štátneho rozpočtu vo výške 3 600,00 €. V roku 2022 bol založený Hasičský dobrovoľný zbor obce. Pre jeho potreby bolo zakúpené vozidlo AVIA. V tomto roku bola spracovaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok na výmenu dverí a okien na obecnom úrade, náklad na verejné obstarávanie vo výške 300,00 €.

Ek.klas.	Položky	Rozpočet	Upravený	skutočnosť	% plnenia
713003	Telekomunikačnej techniky	0	220,20	220,20	100,00
714004	Nákup AVIA DHZO	0	1800	1800	100,00
716	Prípravná a projektová dokumentácia	0	3600	0	0,00
717001	Realizácia nových stavieb kontajnery	17000	11600	0	0,00
717002	Rekonštr a moder. Výmena dverí a okien	0	0	300	0,00
718004	Modernizácia verejného osvetlenia	3000	3000	3000	100,00
	Kapitálové výdavky spolu	20 000	20 220,20	20 220,20	100,00

3.3.Výdavkové finančné operácie

Ek.kl.	Názov	rozpočet	upravený	Skutočnosť	% plnenia
821005	Splátka dlhodobého úveru	1 200	2 400	2 400	100,00
	Výdavkové finančné operácie spolu	1 200	2 400	2 400	100,00

Výdavok tvoria splátky dlhodobého bankového úveru od Primabanka Slovensko a.s. , poskytnutého v roku 2021.

REKAPITULÁCIA ROZPOČTU v tis.

Názov položky	Príjmy	Výdavky	Prebytok/schodok
Bežný rozpočet	169 887	154 902	+ 14 985
Kapitálový rozpočet	0	5 320	- 5 320
Rozpočet spolu	169 887	160 222	+ 9 665
Finančné operácie	17 000	2 400	+ 14 600

4. VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA ZA ROK 2022

Výsledok rozpočtového hospodárenia môže byť prebytok alebo schodok rozpočtu; podľa ustanovení § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) **prebytkom rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce, schodkom rozpočtu obce je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce,** pričom pod príjmami a výdavkami rozpočtu sa rozumie súčet bežných a kapitálových príjmov a súčet bežných a kapitálových výdavkov.

V zmysle ust. § 16 ods.6 cit. zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce.

Z tohto prebytku vylučujú:

- nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na bežné a kapitálové výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku, nevyčerpané prostriedky z účelovo určených darov a finančné operácie.

Obec **pri dosiahnutí prebytkového výsledku hospodárenia** sa riadi ustanovením § 15 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého **obec vytvára rezervný fond vo výške určenej ich zastupiteľstvom, najmenej však 10 % z prebytku rozpočtu** t.j. čiastka 96,65 € a čiastka 9569,08 €

previesť do peňažného fondu obce.

Hospodárenie obce a RO	Skutočnosť k 31.12.2022 v €
Bežné príjmy spolu :	169 887,42
Bežné výdavky spolu :	154 901,69
Bežný rozpočet	+ 14 985,73

Kapitálové príjmy spolu	0
Kapitálové výdavky spolu :	5 320,20
Kapitálový rozpočet	- 5 320,00
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	+ 9 665,73
Vylúčenie z výsledku hospodárenia	0
Výsledok hospodárenia po uplatnení § 16 ods.6 zákona č.583/2004 Z. z.	+ 9 665,73
Zmena stavu záväzkov a pohľadávok	
Prebytok (+) schodok (-) rozpočtu v metodike ESA 2010	+ 9 665,73

Výsledok hospodárenia podľa metodiky ESA 2010

Podľa ust. § 4 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa pre potreby vyčíslenia prebytku/schodku rozpočtu obce ako subjektu verejnej správy uplatňuje jednotná metodika platná pre Európsku úniu ESA 2010.

Číslo riadku	Ukazovateľ (hlavná kategória ekonomickej klasifikácie)	Suma
1	PRÍJMY (100+200+300) a príjmové finančné operácie (400+500)	186887
2	v tom: daňové príjmy (100)	125 452
3	nedaňové príjmy (200)	34 916
4	granty a transfery (300)	9 520
5	príjmové finančné operácie (400, 500)	17 000
6	z toho: príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (400)	17 000
7	prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci (500)	
8	VÝDAVKY (600+700) a výdavkové finančné operácie (800)	162 622
9	v tom: bežné výdavky (600)	154901
10	kapitálové výdavky (700)	5320
11	výdavkové finančné operácie (800)	2 400
12	Prebytok (+)/schodok (-), hotovostný (r.1-r.8)	+24265
13	Prebytok (+)/schodok (-) po vylúčení príjmových a výdavkových finančných operácií (r.1-r.5-r.8+r.11)	9665
14	Zmena stavu vybraných pohľadávok (+, -)	0
15	Zmena stavu vybraných záväzkov (+, -)	0
16	Zahrnutie položiek časového rozlíšenia (r.14+r.15)	0
17	Prebytok (+)/schodok (-) v metodike ESA 2010/** (r.13+r.16)	+9665

5. TVORBA A POUŽITIE PROSTRIEDKOV FONDOV OBCE

5.1. Obec v súlade s ust. zákona 152/1994 Zb. o sociálnom fonde v znení neskorších predpisov účte vedie samostatný účet sociálneho fondu, tvorený z povinného prídeltu z miezd.

Sociálny fond :

Začiatocný stav k 1.1.2022	512,81 €
Povinný prídelt v r. 2022	237,50 €
Čerpanie v roku 2022	222,00 €
Konečný stav k 31.12.2022	528,31 €

Zo sociálneho fondu v roku 2022 bolo čerpané 222,00 € príspevok na stravovanie.

5.2. Obec v súlade s ust. § 15 cit. zákona vytvára peňažné fondy. Zdrojmi peňažných fondov je prebytok rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok, zostatky peňažných fondov z predchádzajúcich rozpočtových rokov a zostatky príjmových finančných operácií

a/ Rezervný fond

V súlade s ust. § 15 ods.4 zákona č. 583/2004 Z.z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení n.p. obec vytvára rezervný fond vo výške 10 % z prebytku rozpočtu príslušného rozpočtového roka zisteného podľa § 16 ods.6 cit. zákona.

Začiatocný stav k 1.1.2022	4 822,12 €
Konečný stav k 31.12.2022	4 822,12 €

b/ Peňažný fond obce

Obec v súlade s ust. § 15 cit. zákona vytvára peňažné fondy. Zdrojmi peňažných fondov je rozpočtový rok, prebytok rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok, zostatky peňažných fondov z predchádzajúcich rokov a zostatky príjmových finančných operácií.

Vedie sa na samostatnom bankovom účte obce. O použití peňažných fondov rozhoduje obecné zastupiteľstvo.

Začiatocný stav k 1.1.2022	15 402,49 €
Vklad 2022	246,00 €
Konečný stav k 31.12.2022	15 648,49 €

6. BILANCIA AKTÍV A PASÍV

Bilancia obsahuje údaje o stave majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov a celkovej ekonomickej situácie obce za rok 2022. Obec preberá údaje z účtovného výkazu Súvaha za príslušné účtovné obdobie.

Členenie aktív a pasív:

Aktíva		Pasíva	
a) Neobežný majetok z toho :	222 754,48	a) Vlastné zdroje krytia majetku	106 495,23
Dlhodobý nehmotný majetok	4 500,00	b) Záväzky z toho :	76 069,85
Dlhodobý hmotný majetok	188 776,48	dodávatelia krátkodobé	3 812,11
Dlhodobý finančný majetok	29 478,00	- záväzky z miezd	5 816,25

b) Obežný majetok z toho :	34 121,80	dotácia na referendum	674,57
Pohľadávky	8 741,07	- sociálny fond	533,03
Materiál na sklade	861,66	-bankové úvery dlhodobé	36 711,14
Finančný majetok – banka	22 231,62	- iné záväzky	22,75
Finančný majetok pokladňa	2 286,02	- dlhodobé záväzky	28 500,00
Finančný majetok – ceniny	1,43		
c)Náklady budúcich období	0	výnosy budúcich období	74 311,20
Spolu aktíva	256 876,28	Spolu pasíva	256 876,28

8. INFORMÁCIE O TRANSFEROCH A VZŤAHOCH SO SUBJEKTAMI VEREJNEJ SPRÁVY

Podľa § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec finančne usporiadala svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k štátu:

8.1. K štátnemu rozpočtu

8.2. K rozpočtu vyššieho územného celku :

8.1 Zúčtovanie so štátnym rozpočtom

Účel poskytnutia grantu,transferu	Suma poskytnutých fin. prostriedkov	Suma skutočne použitých fin. prostriedkov
2	3	4
Výnos dane z príjmov (podielové dane)	64 079,01	64 079,01
Prenesený výkon štátnej správy	96,34	96,34
ŠR- voľby do samosprávy obcí a samosprávnych krajov	1 778,79	1 778,79
ŠR - príspevok – odídenci z Ukrajiny ubytovanie	4 293,50	4 293,50
ŠR – odmeny prenesený výkon štátnej správy	561,50	561,50
ŠR – referendum 2023	674,57	674,57
Celkom s p o l u	72 393,71	72 394,71

8.2 Zúčtovanie s rozpočtom vyššieho územného celku

Účel poskytnutia	Suma poskytnutých fin. prostriedkov	Suma skutočne použitých fin. prostriedkov
2	3	4
Prázdninová škola trad.technik 1.a 2.turnus17.ročník	910,00	910,00
Celkom s p o l u	910,00	910,00

9. PREHLAD O STAVE A VÝVOJI DLHU

Z dôvodu financovania rekonštrukcie miestnej komunikácie obecné zastupiteľstvo

schválilo uznesením č. 97/2021 zo dňa 3.5.2021 dlhodobý bankový úver poskytnutý bankou - Prima Banka Slovensko vo výške 39 711,14 €. Splatnosť úveru je do 31.7.2035. Obec bankový úver spláca v mesačných splátkach vo výške 200,00 €.

Počiatkový stav k 1.1.2022	- 39 111,14 €
Splatená istina k 31.12.2022	+ 2 400,00 €
Konečný zostatok nesplatenej istiny k 31.12.2022	- 36 711,14 €

10. Údaje o podnikateľskej činnosti

Návrh záverečného účtu obsahuje údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti, pretože obec od 1. júla vykonáva na základe živnostenského oprávnenia OU-BB-OZP1-2022/016932-2 zo dňa 28.4.2022 podnikateľskú činnosť.

Hospodárenie obce za podnikateľskú činnosť v roku 2022 v € :

Položky	
Náklady spolu	
z toho Materiál	218,39
Služby	144,56
Mzdy - odvody	3 997,21
Výnosy spolu	
z toho Príjem vstupné	5 589,00
OOOR	1 500,00
Rozdiel	2 728,84

11. Iné

V hodnotenom roku bol v obci zriadený Dobrovoľný hasičský zbor obce (ďalej len DHZO). Pre ich potrebu bolo zakúpené do obce nákladné auto AVIA s potrebným vybavením vo výške 1800,00 €. Členovia DHZO poskytli dar vo výške 1205,00 € na krytie počiatkových nákladov súvisiacich so založením.

11.1 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Z hľadiska budúceho vývoja obec Špania Dolina bude aj naďalej plniť originálne kompetencie a prenesené úlohy štátnej správy. Zameriame sa hlavne na starostlivosť o všestranný rozvoj obce a potreby obyvateľov obce. V budúcich rokoch predpokladáme investičné akcie :

- Rekonštrukcia miestnej komunikácie – horný koniec
- Vybudovanie polozapustených kontajnerov
- Rekonštrukcia podkrovia obecného úradu
- Výmena okien a dverí na obecnom úrade
- Vypracovanie nového územného plánu obce
- Riešenie parkovacích plôch v obci- pasportizácia

11.2 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadna udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

11.3. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nie je vystavená rizikám.

Vypracovala : Mgr. Anna Šlauková

Prílohy :

- Individuálna účtovná závierka : Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke

Mgr. Martina Wilhelmerová
Starostka obce